

Енергетична незалежність

Юрій ДРАГАНЧУК,
старший юрист Sayenko Kharenko

Питання зменшення споживання паливно-енергетичних ресурсів та підвищення енергоефективності державних та муніципальних будівель вже давно є пріоритетним у політиці нашої держави. Особливо актуальною проблема енергоефективності стала цього року. Однак у зв'язку з відсутністю у державному та місцевих бюджетах коштів на здійснення енергоефективних заходів, що зумовлено загальною негативною економічною ситуацією в країні, енергоефективність, на жаль, залишається тільки декларативним напрямком розвитку нашої держави.

Прийняття розроблених законопроектів сприятиме реалізації політики держави у сфері енергозбереження

Згідно з експертними оцінками, в Україні бюджетні будівлі споживають теплової енергії від 130 до 250 кВт*год/м². В країнах Європейського Союзу цей показник значно менший – він складає від 50 до 80 кВт*год/м². Причинами такого високого рівня споживання енергії в будівлях є старіння будівель, дефіцит коштів бюджету на впровадження енергоефективних заходів, а також відсутність зацікавленості інвесторів у проектах з енергоефективності бюджетного сектору в силу законодавчих обмежень. У таких умовах концепція енергосервісних договорів виглядає дуже привабливою для України.

Концепція енергосервісних договорів

Суть цієї концепції полягає в тому, що енергоефективні заходи у державних та муніципальних будівлях впроваджуються як українськими, так і іноземними енергосервісними компаніями (ЕСКО) за власні кошти на умовах енергосервісного договору. Оплата ЕСКО за енергосервісним договором прямо залежить від рівня економії, досягнутого в результаті здійснення енергоефективних заходів. Тобто ЕСКО отримує оплату за надані послуги виключно у разі досягнення економії та, що найважливіше, у розмірі та з коштів, що вивільняються в результаті такої економії. Фактично концепція енергосервісного договору передбачає впровадження енергоефективних заходів на першому етапі по суті безкоштовно (за рахунок ЕСКО), але результат цих заходів буде суттєво відчутним після закінчення договору – протягом його дії розпорядник бюджетних коштів буде повертати зекономлені кошти в рахунок оплати послуг ЕСКО.

Наразі механізм енергосервісного договору в Україні не застосовується в силу відсутності відповідної законодавчої бази. У зв'язку з цим була розпочата робота над підготовкою необхідних законодавчих актів з метою подолання юридичних бар'єрів для імплементації концепції енергосервісного договору. Зокрема, наші юристи у співпраці з ЄБРР та іншими між-

народними юридичними та технічними радниками розробили проекти законодавчих актів, що вносять зміни в Бюджетний кодекс України, законодавство щодо закупівель та щодо енергозбереження. Ці законопроекти, поміж іншого, визначають основні поняття та принципи, на яких базується енергосервісний договір, встановлюють чітку процедуру закупівель енергосервісу та забезпечують можливість утримання зекономлених в результаті енергосервісу коштів на рівні місцевого бюджету. Останнє, на нашу думку, є сильним стимулом для впровадження енергоефективних захо-

дів у регіонах, адже зекономлені таким чином кошти будуть залишатись на місцевому рівні.

Ми знаємо, що провідні міжнародні фінансові організації вже сьогодні готові фінансувати проекти з енергозбереження, що впроваджуються за допомогою механізму енергосервісного договору, за умови наявності необхідної законодавчої бази.

Європейський досвід

Слід зазначити, що досвід провідних країн Європейського Союзу засвідчує потенціал енергозаощадження будівель від 40% до 70%. За розрахунками Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, впровадження

енергозберігаючих проектів за рахунок механізму енергосервісних договорів дозволить протягом 10 років комплексно вирішити питання енергозбереження в бюджетній сфері. Прийняття розроблених законопроектів сприятиме реалізації політики держави у сфері енергозбереження, спрямованої на зменшення енергетичної залежності України від імпортованих енергоносіїв та переорієнтацію державних ресурсів з поточних витрат на капітальні інвестиції, частина з яких може бути впроваджена за рахунок місцевих бюджетів. Більше того, це буде відповідати ідеям децентралізації влади, які на сьогодні впроваджуються в Європі і вже стали актуальними в Україні.

